

ringens Side have gaaet efter Tølelsen og ikke efter kold Beregning, da nærværende Lovudkast blev affattet. Jeg troer, at jeg ligesaa vel har Grund til at paastaae at have Tølelse for hvad Ungdommen gjorde i 1848, som nogen Anden. Men jeg er dog, da jeg skulde affatte den foreløbige Lov, som her foreligger, ikke kommen til det Resultat, at der fra Regjeringens Side burde gjøres saadanne Begunstigelser for dem, som her ere foreslaaede. Jeg tør virkelig gaae ud fra at ansee det som afgjort, at det ikke er nogen bestemt Gjæld, der tilbagebetales, nogen Ret, som de Frivillige have havt at fordrø. Det er en Begunstigelse, der vises, og derfor kunne vistnok paaberaabes gode Grunde. Den ærede første Landstingsmand for 3die Kreds (Kierkegaard) har allerede paa en saa gripende Maade udtalt dem, at jeg ikke nærmere skal gaae ind derpaa. Det har naturligviis fra Regjeringens Side langt mindre Betænkelse at gaae ind paa et saadant Forslag, naar det fremsættes fra Folkerepresentationens, fra Rigsdagens Side, end det vilde have havt, naar det skulde have været forelagt Rigsdagen fra Regjeringens Side. Regjeringen maatte veie den Tjeneste, de forskjellige Classer af Tjenesteplygtige og Ikketjenesteplygtige have gjort, imod hinanden paa Retfærdighedens Vægtstaa; Rigsdagen kan, naar den vil og finder Anledning dertil, foreslaae særdeles Begunstigelser, som, om de end ikke kunne efter den strengeste Retfærdighed ansees for fyldestgjørende forsvarede, dog paa Grund af den Taknemmelighed, man skylder Ungdommen, maae ansees tilstrækkeligt motiverede. Jeg kan derfor heller ikke fra Udskrivningsvæsenets Side have Noget at erindre imod, at et saadant Forslag som det her foreliggende bliver antaget af Rigsdagen, og navnlig af det ærede Landsting, hvoraf det naturligviis vil være en Følge, at Lovudkastet, som er sendt fra Folkethinget, maa gaae til-

bage til dette. Jeg skal imidlertid tillade mig blot at berøre de, om jeg maa udtrykke mig, prosaiske Grunde, der tidligere have været anførte, og som findes berørte i Motivverne til Lovudkastet, som jeg troer ikke ere saa aldeles ringe eller fortjene saa lidet at komme i Betragtning, som det forekom mig, at den ærede 3die Landstingsmand for 3die Valgkreds (Wessely) syntes at ville. Navnlig er han vist gaaet ud fra en urigtig Forudsætning, idet han mente, at denne Bestemmelse om de Frivilliges Godtgjørelse for den Tjeneste, de have forrettet i 1848, ikke var optagen i Udskrivningsloven fra 1849, som skulde være udkommen paa den Tid, da Værneplygtloven endnu ikke var udgaaet. Deri er vist en væsentlig Feiltagelse, som faaer en stor Indflydelse her paa denne Sag. Jeg maa nemlig tillade mig at bemærke, at der ikke udkom nogen Udskrivningslov for 1849; der blev foretaget endnu dengang Udskrivning efter de ældre Regler, i 1848, og først i 1849 blev der i Værneplygtloven givet saadanne Regler, som kunde have foranlediget, at der var bleven deri optaget en saadan Bestemmelse som den, der her foreligger. Da den fjerde Paragraph i Værneplygtloven, som gjorde netop alle dem, der vare fødte i 1826 og senere, værneplygtige, blev forhandlet og vedtagen i Rigsforsamlingen, havde en Bestemmelse, som den her foreliggende, passende kunnet være givet Plads der; thi netop ved denne Bestemmelse kom de unge Mænd, som havde tjent i 1848 som Frivillige og som Ikkéværneplygtige, dengang til at blive værneplygtige og til saaledes i et af de paafølgende Aar at kunne blive udfkrevne, uden, at den af dem fordrøede Tjeneste kom dem tilgode; der havde altsaa allerede Pladsen været dertil. Men der fremkom ikke under Forhandlingerne paa Rigsdagen noget Forslag i denne Retning.